

ESPERANTO

★ TRIUMFONTA ★

Internacia

SEMAJNA

Neŭtrala

Abono ĉiu pagas laŭ la taga kurzo de sia propra valuto, se eble per ŝtataj monbiletoj en rekomendita letero, aŭ per ĉeko, sed ne per poŝtmandato. — Abonantoj, kies abono estas finiĝonta, ricevas ĝustatempe **admonilon**. — Abonoj povas esti komencataj per iu ajn numero.

Por **Abono** oni sendu laŭvole altan sumon, kaj ni liveros tiom da numeroj, por kiom valoras la pago. — **Prezo de unu numero:** 0.06 dolaro, 0.15 guld., 0.24 ŝved. kr., 0.30 ŝvis. fk., 0.30 dana aŭ norvega kr., 0.30 peseto, 3½ pencoj, 0.50 fr. aŭ belg. fk., 0.70 liro, 1.20 fmk., 1.40 ĉ. kr., 6 germ. mk. (por baltaj kaj balkanaj ŝtatoj), 3 germ. mk. (por rusoj), 10 hung. kr. (por poloj), 50 pol. mk., 120 aŭstr. kr.; internacie 1 respond-kupono.

Por adresŝanĝoj ni kalkulas la prezon de 3 numeroj. — Liston de niaj **Abonejoj** en diversaj landoj — vidu sur paĝo 41. — Germanoj abonu nur ĉe sia poŝtoficejo (kvaronjare 48 mk.); senpra alsendo sub banderolo — kostas por germanoj po numero 7 mk.

ELDONANTOJ:
D-ro L. Zamenhof, Warszawa (Varsovio)
W. M. Page, adv., Edinburgh
Ernest Archdeacon, Paris
J. Gilli North, Barcelona
Teo Jung, Köln (Kolonjo)
Frans Schoofs, Antwerpen
P. v. Medem, bankdirektoro, Kaunas (Kovno)

REDAKTOROJ:
Ĉef-redaktoro: Teo Jung.
Kun-redaktoro: M. Butin.
Fleletona red.: Zanoni.

ADMINISTREJO:
Horrem bei Köln, Germ.
Poŝtĉekokonto Köln 7063, por Teo Jung, Horrem.

ANONCOJ
po cm², 0.10 ŝvisa franko aŭ ĉe antaŭpago 6 gmk.
Ĥebato laŭ interkonsento.

DUOBLA
ABONANTARO,
DUOBLA
AMPLEKSO.
Tiel verbu abonantojn el ET!

Numero 93 :-: Antwerpen, Barcelona, Edinburgh, Kaunas, Köln, Paris, Warszawa :-: 16. Julio 1922.

Albana Registaro devige enkondukas Esperanton.

Per oficiala letero al D-ro Privat, prezidinto de la Konferenco pri Esperanto en Lernejoj, la Registaro de Albanio informis, ke la Ministaro decidis la devigan enkondukon de Esperanto en ĉiuj duagradaj, superaj kaj komercaj lernejoj, per dekreto n-o 475 de 3. junio 1922.

To be or not to be.

En artikolo „Ni agu laŭ niaj konvinkoj“ Malgrandnaciono instigas Esperantistojn dediĉi „ĉiun skribitan vorton nur al Esperanto“ — „iri celkonscie al la konstruado de tuthomara kulturo“ — unuvorte: fondi nian literaturon.

En la sama n-o de ET prof. Diez el Bilbao diras: „Multaj Esperantistoj posedas mirindan konon de la lingvo kaj tamen ili ne sentas sin kapablaj traduki libron... kaj ni bezonas riĉan literaturon en ĉiuj fakoj de homa progreso.“

Mi pensas, ke ĉiu el ni tion komprenas, ke ni nepre bezonas posedi propran, se ne „riĉan“ (tio ankoraŭ superas niajn fortojn), almenaŭ decan literaturon originalan kaj tradukan, sciencan kaj artan. Sen ĝi ni ne ekzistos.

Nia afero estas precipe lingva afero. Ĉiuj aliaj belaj celoj, kiujn ni ligas kun Esp. movado, estas nur brila melodio, valora societo, pro kiu ni prave fieras, kune celante la mondharmonion. Sed nia afero sen deca literaturo ne povas prosperi. Eĉ mirindaĵo estas la fakto, ke nia tutmonda lingva organizo ekzistas malgraŭ nia literaturo, en kiu ĝis nun laboris nur eta taĉmento da veraj herooj gvidataj de nia genia Majstro. Se ni atentus nur la kvanton da tiuj laboreguloj, ni devas miri kaj admiri, sed se ni atentus la disvastiĝon de nia lingvo, ni devas ankaŭ miri, miri pri la pasiveco de „Esperantista popolo“.

Simpla Esperantisto traktas plej ofte nian aferon sportmaniere, amatore, — ĝis io alia venos al la kapo, aŭ ĝis „la ĉiutagaĵoj zorgoj malebligas la partoprenon“. — Nia modestulo nepre bezonas vartistinjon, kiu ofte lulkantos al li pri verda stelo pene rampanta idealan ĉielon ktp., ĉar alie li baldaŭ ekdormus por la „sankta afero“. Nia modestulo de tempo al tempo korŝire krias „Vivu Esperanto“, interŝanĝas sensencajn poŝtkartojn, estas ofte fervorega flatelisto kaj plej ofte... pagas neniam kolizojn kaj abonas nenian gazeton.

Estas mire, ke Esperantistoj, kvankam ili apartenas al „mil kaj unu“ nacioj tre diverskoloraj kaj diversmoraj, estas tiel kortuŝe ŝofidaj kaj ŝampensaj rilate al — devoj. Ŝajne Esperantistoj ĝenerale imagas Esperanton, kvazaŭ legendan bovinon, kiun oni povas ĉiam melki kaj neniam nutri.

Estas eĉ honte, ke nia armeo, kiu pretendas ariĝi de idealistoj — svarmas de maroderoj, kiuj almozatendas ĉe vojkruĉoj. Esperantistoj! vi ja scias, ke nia afero estas — devigi la homaron akcepti nian lingvon kaj tiamaniere pli-rapidigi la realigon de aliaj idealoj. Tial do nia lingvo devas esti potenca kaj brila; ĝi povas esti tia nur

kondiĉe, ke ĝi havos bonegan ampleksan literaturon kaj fortan gazetaron.

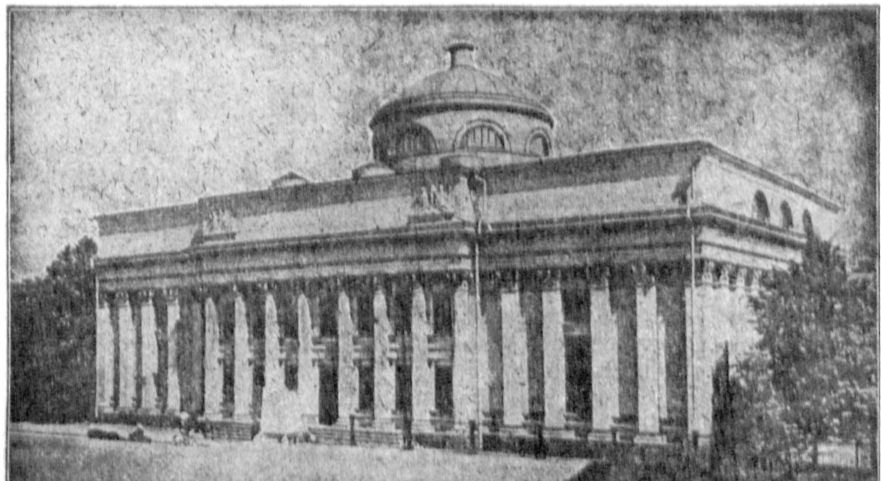
Por ke gazeto estu interesa, ampleksa kaj eleganta, ĝi devas havi sufiĉe da abonantoj, kiuj are pagos la elspezojn — aĉie plej bona, plej grava gazeto mortos. Sed se abonantoj pagos akurate, ili estas tuj rekompencataj, ricevante seninterrompe bonajn informojn kaj interesajn artikolojn.

Iom alie stas afero pri eldono de libroj.

Certe estas vero, ke Esperantistoj, se ili deziras helpi al kreado de sia literaturo, devas esti pli libracetemaj ol ili estis ĝis nun, sed tio nur parte nin helpos. — Oni devas trovi aliajn rimedojn, ĉar en nia literaturo devas aperi verkoj valoraj, ne nur — facile vendataj. Mi estas certa, ke inter Esperantistoj estas multaj, kiuj kapablos kaj tradukos aŭ originale verkos bonajn literaturajn, kaj mi ne dubas, ke plej multaj el ili estos tiom idealistoj, ke laŭbezone malgraŭ nunaj malfacilaj vivkondiĉoj ili postulos nenion por sia periga kaj valora laboro, kiu tamen estos plenumita kondiĉe, ke la laboro ne estos vana, ke nepre ĝi estos presita, se ĝi tion indos. Alie neniu ion faros. Ne postulu, samideanoj, de viaj plej talentaj kunuloj, tian sensencaĵon, ke ili laboru senpage por la musoj kaj ratoj, kiuj pli frue manĝos manuskriptojn ol vi trovos la monon por eldono.

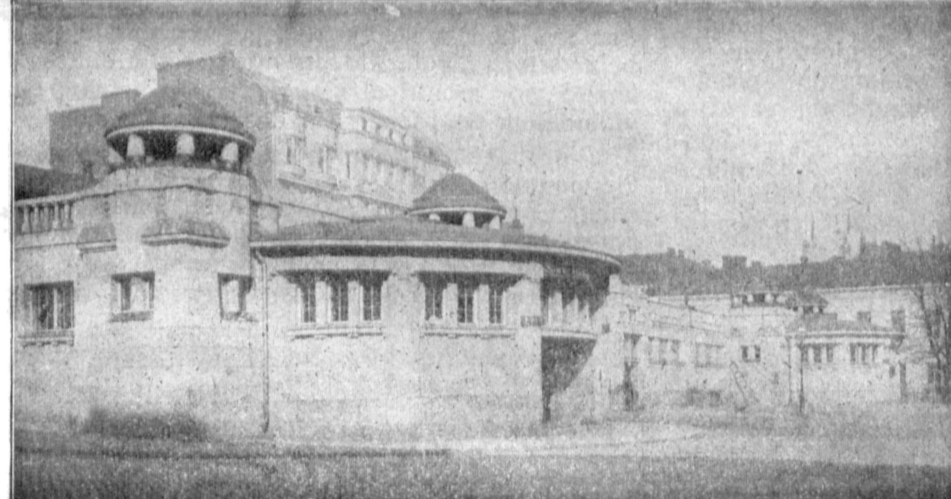
Tiel do, laŭ mi, sen instigado ni trovos fervorajn kaj taŭgajn laborantojn sur literatura kampo, sed la unua, la ĉefa afero estas garanti la eldonon, t. e. fondi la eldonan kapitalon.

Oni diras, ke Napoleono I-a demandita pri la kondiĉo de militaj sukcesoj respondis, ke nepraĵ estas tri kondiĉoj por venki: 1. la mono, 2. la mono kaj 3. ankaŭ la mono. Ĉu ni „pacaj batalantoj“ pretendantaj la tutan mondon konkiri, devas tion forgesi? Ĉu ni devas naive atendi, ĝis krevos sur tuta terglobo la kapitalisma sistemo kaj ĉiuj paseroj en fruktĝardenoj propra-

Helsinki. — Universitata Biblioteko, konstruita de J. L. Engel.

move ekĉirpos Esperante? Ni ĉesu esti naŭvaj revuloj, kaj se ni deziras venki hodiaŭ, ni uzu la armilon taŭgan por hodiaŭa tago. Se morgaŭ ekbrilos por ni alia matenruĝo, ni ŝanĝos la metodojn kaj alie batalos por la realigo de niaj idealoj. Tutmonda Esperantistaro devas posedi kiel eble plej rapide propran eldonejon, presejon kaj libredponejon. Se ni tion havos, dum unu jaro ni aperigos pli multe da libroj ol ni posedas da ili ĝis nun entute. Koncerne kapitalon por la entreprenon, mi proponus la unufojan, senescantan por ĉiu Esperantisto imposton, ekzemple 0,25% de la lara enspezo (tiel se iu gajnas 6000 fk. jare, li devus pagi por „Fondo de l' Presejo“ nur 15 fk.), tiel malgranda monofero al nenles poŝo kaŭzus la krizon, sed ebligus transiri de senfina deklamado pri „gravecoj“ kaj „utilecoj“ al la konkretaj. Ni agu senprokraste kaj energie kaj ĉesu esti la babilpopolo. Se ni havas sur tuta terglobo nur 200000 Esperantistojn, se 60% el ili estas suĉinfanoj kaj kadukaj maljunuloj ne povantaj ion doni, restas do ankoraŭ 80000, kiuj pagos. Se ni prenos tre malaltan mezcliferon 5 fk., ni ricevos sume 400000 fk. (sen bonvolaĵo oferoj). Per tiu sumo oni povas jam komenci, precipe en landoj kun malalta valuto, ekz. en Vieno por tiu sumo oni povus jam fondi la presejon, eĉ aĉeti propran domon en la ĉirkaŭ-

Helsinki. — Foirhalo, konstruita de Lelin A. Lindqvist.

La Stelo.

Orienta fabelo de V. V. Veresajev.

Tio okazis en tempoj delonge pasintaj, en malproksima, nekonata lando. Super la lando regis eterna, nigra nokto. Putraj nebuloj leviĝadis super la marĉa tero kaj sterniĝis en la aero. La homoj naskiĝis, kreskis, amis kaj mortis en malseka mallumego. Sed iafaje la spirado de la vento dispelis la pezajn elvaporigojn de l' tero. Tiam el malproksima ĉielo la homojn rigardis helaj steloj. Fariĝis universala festo. Homoj, po unu sidintaj en malhelaj, kiel kelo, loĝejoj, kunvenis sur placo kaj kantis himnojn al la ĉielo. Patroj montris al siaj infanoj la stelojn kaj instruis, ke en aspiro al ili konsistas la vivo kaj feliĉo de la homo. Junuloj kaj junulinoj avido rigardadis ĉielon kaj flugis anime al ĝi el la mallumego premana la teron. Al la steloj preĝis la profetoj. La stelojn prikantis poetoj. Scienculoj lernis la vojojn de l' steloj, llian mason, grandecon, kaj faris grandan eltrovon: montriĝis, ke la steloj malrapide sed senhalte alproksimiĝados al la tero. Dek mil jarojn antaŭe — tiel diris tute aŭtentikaj fontoj — pro mallumo malfacile estis distingi rideton sur vizaĝo de infano ĉe distanco de unu kaj duono da paŝoj. Sed nun ĉiu facile distingis ĝin jam el distanco de tri paŝoj.

Forestis ĉia dubo, ke post kelkmilionoj da jaroj la ĉielo ekradios helaj fajroj, kaj sur la tero fariĝos regno de eterna, radiobrilanta lumo. Ĉiuj pacience atendis la feliĉegan tempon kaj, esperante ĝin, mortis.

Tiel forpasadis la vivo de l' homoj, senbrue kaj trankvile, varmigate per la kvieta kredo je malproksimaj steloj.

Foje la steloj sur la ĉielo lumis tre hele. Homoj sin puŝis amase sur la placo kaj en muta respekto levigis anime al la eterna lumo. Subite el la amaso eksonis voĉo: „Fratoj! Kiel lume kaj mirinde estas tie, en la altaj ĉielaj ebenajoj!“

Kaj ĉe ni, tie ĉi, kiel malseke kaj mallume estas! Sopiras nia animo, ĝi ne havas vivon kaj liberon en eterna mallumego. Kian utilon ni havas, se post milionoj da jaroj la vivo de niaj malproksimaj idoj eklumigis per konstanta lumo? Ni, ni bezonas tiun lumon. Ni bezonas ĝin pli urĝe ol aeron kaj nutraĵon, pli multe ol patrinon kaj amatinon. Kiu scias, eble troviĝos vojo al la steloj. Eble, ni per forto povos ilin deŝiri de l' ĉielo kaj stariĝi ĉi tie, inter ni, je l' ĝojo de la tuta tero! Do, ni iru serĉi vojon, ni iru serĉi lumon por la vivo!“

La kunvenantaro silentis. Murmurete la homoj demandis unu la alian:

„Kiu estas tiu?“

„Tiu estas Adeil, junulo sensaĝa kaj malobeema.“

Ree estis silento. Kaj ekparolis la maljuna Tsur, instruanto de l' saĝuloj, la lumo de l' scienco:

„Karega junulo! Ni ĉiuj komprenas vian sopiron. Kiu ĝis nun ne suferis ĝin? Sed estas neeble al la homo deŝiri de l' ĉielo stelon. La rando de l' tero finiĝas per profundaj faŭkoj kaj abismoj. Post ili estas krutaj ŝtonegoj. Kaj tra ili ne ekzistas vojo al la steloj. Tion instruas la sperto kaj la saĝo.“

Kaj Adeil respondis:

„Ne al vi, saĝuloj, mi min turnas. Via sperto, kvazaŭ kataraktas, kovras viajn okulojn, kaj via saĝo blindigas vin. Vin mi kore alvokas, vi junuloj kaj kuraĝuloj, vin, kiujn ankoraŭ ne infektiis kaduka saĝeco!“

Kaj li atendis respondon.

Unuj diris:

„Ni volonte irus, sed ni estas la lumo kaj ĝojo por la okuloj de l' gepatroj niaj, kaj ni ne povas malĝojigi ilin.“

Aliaj diris:

„Ni volonte irus, sed ni jus komencis konstrui niajn domojn kaj devas ilin finkonstrui.“

Triaĵ diris:

„Saluton al vi, Adeil! Ni iros kun vi!“ Kaj leviginte multaj junuloj kaj junulinoj eksekvis Adeilon.

Ili iris en malluman, teruran malproksimaĵon, kaj la mallumego englutiis ilin.

Pasis multe da tempo.

Pri la forlirintaj venis nenla skligo. La patrinoj priploradis la sensece pereintajn infanojn, kaj la vivo forfluis kiel antaŭe. Denove en malseka mallumego naskiĝis, kreskis, amis kaj mortis la homoj, kviete esperante, ke post miloj da jarcentoj la lumo trapenetros ĝis la tero. Sed foje super la malluma rando de l' tero la ĉielo ete eklumigis per ekflagranta, tremeta brilo. La homoj puŝiĝis sur la placo kaj demandadis kun miro:

„Kio estas tie?“

Ĉiuhore la ĉielo pllumigis. Blauaj radioj glitis sur la nebuloj kaj trapenetris la nubojn, versante larĝan lumon sur la ĉielan ebenajon. Timigite la malserenaj nuboj buliĝis, puŝiĝis kaj kuris malproksimen. Pli hele disverŝiĝis sur la ĉielo la triumfantaj radioj, kaj tremeto, de ĝis nun ne sentita gajejo, trakturis la teron. Fikse rigardis malproksimen la maljuna profeto Satzoj.

Kaj profunde meditante li diris:

„Tia lumo povas veni nur de eterna ĉiela stelo.“

Kaj rediris Tsur, instruanto de l' saĝuloj, la lumo de l' scienco:

„Sed kiel stelo povus malsupreniĝi sur la teron? Ne ekzistas vojo al la steloj, kaj la steloj ne havas vojon al ni.“

Kaj la ĉielo lumiĝis, lumiĝis.

Kaj subite super la horizonto ekbrilis blindige-hela punkto.

„Stelo! Venas stelo!“ Kaj en ekstaza ĝojo la homoj kuris al ĝi renkonte.

Helaj, kiel tago, radioj pells antaŭ si la putrajn nebulojn. Dissirite, senorde, la nebuloj forkuregis kaj kuŝiĝis sur la tero. Sed la radioj batis ilin, ŝiris ilin je partoj kaj pells ilin en la teron. Eklumigis kaj puriĝis la malproksimaĵo de l' tero. La homoj ekrimarkis, kiel larĝa estas tiu malproksimaĵo, kiom da libera spaco etendiĝas sur la tero, kaj kiom da illaj fratoj vivas ĉiuloke.

Kaj en ekstaza ĝojo ili kuris renkonte al la lumo. Sur la vojo malrapide alpaŝis Adeil kaj alte tenis radiantan, deŝiritan de l' ĉielo, stelon.

Li estis sola.

Oni demandis lin:

„Kie estas la ceteraj?“

Per tremanta voĉo li respondis:

„Ĉiuj pereis. Perforte ni serĉis vojon al la ĉielo tra faŭkoj kaj abismoj. Ili mortis la morton de kuraĝuloj.“

Ĝojkriantaj amasoj ĉirkaŭis la stelportanton. Junulinoj superŝutis lin per floroj.

Tondris krioj de l' ravo:

„Gloron al Adeil! Gloron al li, kiu alportis la lumon!“

Li eniris la urbon kaj stariĝis sur la placo, kaj alte en la mano li tenis la radiantan stelon.

ajoj. — Decidi pri ĉi-imposto povus la Dekkvara en Helsinki. — Monon kolektus la naciaj organizaĵoj aŭ delegitoj de UEA. — Ĝi povus esti lokita en St. Banko Svisa kaj administrata de UEA, de C. O. aŭ de L. K., ĝis akcepto de rajtigita ia komitato, kiu ĝin disponos.
Samideanoj; agu, fondu propran libroeldonejon!
M. Kalina.

Monumento Zamenhova.

Pro kaŭzoj, super kiuj la Organiza Komitato ne havas kontrolon, la eldono de la Kupon-kartoj avizitaj antaŭe iomete prokrastiĝis. Ni petas tiujn samideanojn, kiuj jam postulis ilin, iomete pacienciĝi. Ni ne povas respondi al ĉiu per aparta skribaĵo pro manko da tempo kaj ŝparemo de poŝt-elspezoj, sed ĉiu ricevos la necesan atenton. Ni esperas, ke kelkajn tagojn post la apero de ĉi tiuj linioj la kupon-kartoj estos je la dispo de ĉiu helpanto.

Dum la nuna semajno la Organiza Komitato elsendas specialan personan cirkuleron lereon al ĉiuj konataj Esperantaj organizaĵoj kaj ankaŭ al multaj personoj konataj pro sia preteco helpi ĉiam al nia afero. La Organiza Komitato tre esperas, ke la ricevontoj de tiuj lereoj respondos tre baldaŭ aŭ en okazo, se ili mem ne povas ĝin atenti, ke ili transdonos nian peton al siaj amikoj.
Valoro de la Kupon-Karto. Sango. La Organiza Komitato decidis ŝanĝi la valoron por Germanujo ĝis 1000 gmk., ankaŭ por la Baltaj Ŝtatoj 1000 gmk. kaj por Aŭstrujo ĝis 20000 kr., la grava fato de ties valuto necesigis tion.
J. D. Applebaum, hon. sekr. de la Org. Kom.

Sciencistaj kunvenoj en Helsinki.

La XIV-a Kongreso en Helsinki estas tre grava por la Esp. movado inter la sciencistaro. En Praha ni plantis la ĝermantan semon de nia movado, kaj en Helsinki ni devas kontroli la duonkreskinton kaj ekzameni la metodojn ĝardenkulturaĵojn, por ke la juna arbo fortikiĝu, finkresku kaj donu bonajn fruĵojn.
Tial ni organizos kelkajn kunvenojn de ISA kaj ĝiaj sekcioj (nuntempe estas proponataj apartaj kunvenoj por la sekcioj: kuracista = TEKA kaj pedagogia), kaj ni invitas jam nun ĉiujn ISA-anojn kaj interesatojn je multombra vizito. La Esperantistaro atentu: la Asocio ne estas ekskluziva, ĉiu estas bonvenanta al ni, kiu volas kunhelpi al niaj celoj!

En niaj kunvenoj (precipe ankaŭ en tiuj de TEKA) ni ankaŭ prezentas sciencajn raportojn. Ni petas la sciencistojn, kiuj afable volas subteni nin, ke ili kiel eble plej baldaŭ skribu al ni la temojn, pri kiuj ili volas paroli, kaj la antaŭvid-eblan daŭron de siaj prelegoj.
Plue ni petas, ke ĉiu, kiu volas partopreni en la sciencistaj kunvenoj, sendu al ni poŝtkarton anonciant tion, ke ni povu iom destini pri la loko bezonata!

La korespondantojn oni sendu plej bone al la komuna adreso: Al la Loka Kongresa Komitato de la XIV-a Kongreso de Esperanto, Helsinki, por s-o Lauri Lappi. Tiu ĉi sinjoro prenis sur sin la taskon aranĝi la kunvenojn de ISA, kaj li sendos la korespondantojn rilate TEKA al s-o D-ro Salokannel, kiu aranĝos la kunvidon de TEKA!
Vi ĉiuj helpu al efika sukceso de niaj sciencistaj kunvenoj en Helsinki!

- Por la LKK: Lauri Lappi, Helsinki.
- TEKA: D-ro Salokannel, Pukiharju.
- ISA: D-ro Döhler, Riesa.

Intern. Antaŭkongreso en Lübeck.

Eksterlandaj gesamideanoj, ne timu tro altajn prezojn dum nia kongreso! Ni zorgos, ke oni ne ekspluatos aŭ eĉ elrabos vin, postulate de vi senhontajn prezojn. Laŭ tio, se vi ne havas specialajn bezonojn, sufiĉos por la kvar antaŭkongresaj tagoj en Hamburg kaj Lübeck-Travelmünde 1000—1500 gmk. (sen vojaĝkostoj).
Aliĝoj okazis ĝis nun el 16 diversaj landoj. Post 15. julio la kongreskotizaĵo altiĝos je 50%, tial: tuj aliĝu!

Nova vojo al Helsinki.

Ĉar la ŝipo „Mira“, elirona el Lübeck la 5. aŭgusto estas jam preskaŭ plenokupita, ni klopodis trovi plian okazon, vojaĝi al Finnlando. Ni intertraktadis kun la ĉi tiea ŝipagentejo Giehl & Fehling kaj sukcejis, ke ĝi ŝanĝis la horaron de la tre komforta kaj rapida ŝipo „Halland“ tiel, ke ĝi forlasos Lübeck la 5. aŭgusto je 5 h. pm.

La ŝipoveturos al Abo (Turku). Tie atingos la pasageroj la vagonaron, forveturontan el Abo la 8. aŭg. je 7¹⁰ h. matene, alvenontan en Helsinki je 1²⁶ h. tagmeze. Tiamaniere la vojaĝantoj vidos belan parton de la suda Finnlando, elspezante nur 39 fmk. por la fervoja vojaĝo. La ŝipagentejo konsentis—kvankam alie la prezoj estas pli altaj—la samajn prezojn, kiujn postulas la ŝipoj al Helsinki, nome 640 fmk. por I. klaso, 560 fmk. por II. klaso (kun lito kaj manĝo). Mendojn sendu tuj, aldonante la necesan monon al nia kasisto: s-o Selmer, Lübeck, Falkenwiese 11.
Ankaŭ la vojaĝantoj sur tiu ŝipo povos partopreni nian tutan antaŭkongreson.
Lübecka Kongresa Komitato: D-ro A. Möbusz.

Pro multaj kaŭzoj, ĉefe la altaj prezoj kaj la nesufiĉa atento je projekto, la sendo de speciala ŝipo al Helsinki ne ebligis. Kiu tamen deziras viziti Danzigon antaŭ ol veturi Helsinki-on estas atentigata je komunikoj en ET n-o 91 sub Stettin. Por atingi la kontakton, la forveturo de Danzig estas la 4-an tagmeze 11.47 kaj alveno Stettin je 7 h. posttagmeze. Tiel ebligas partopreni je la gvldo tra Danzig la 3-an, same je la gaja kuesto en la malnova domo Langgasse 71, kiu estos ornata per verda flago aŭ pli poste per lumigata verda stelo. La veturo de Danzig al Stettin kostas 192 gmk. (III kl.). La vizo por Helsinki kostas 360 gmk. kaj estos donata senprokraste de la ĉi tiea finna konsulo Ni sciligas, ke en tiuj horoj la estimata edzino de nia kara Mastro estos en nia rondo.
K. K. K.

Feriaj interŝanĝoj.

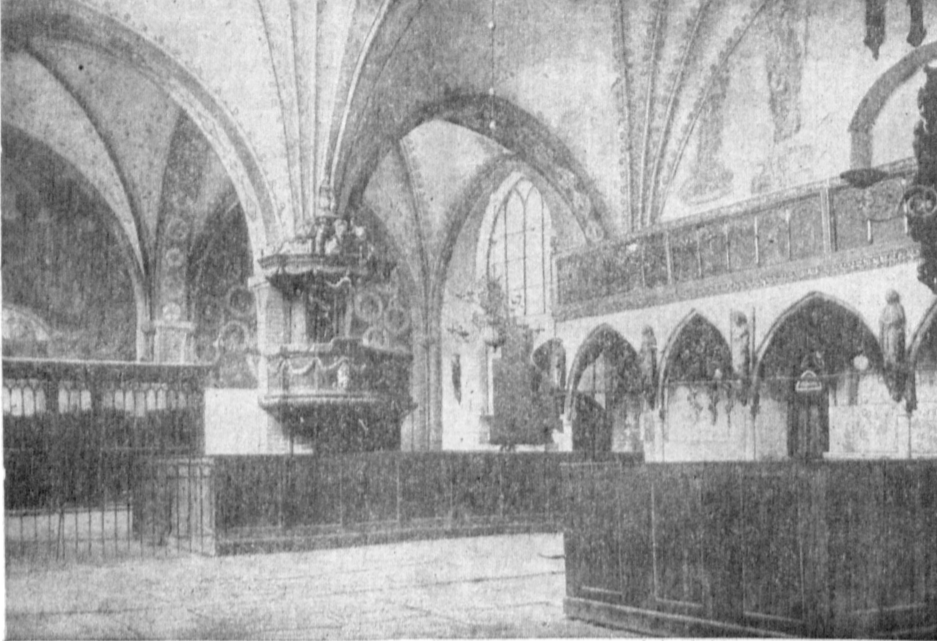
Laŭtempa propono de Prof. D-ro Ledermann, Nürnberg.
La someraj ferioj alproksimiĝas kaj miloj da samideanoj ĉiulandaŭ plezurege pakus siajn kofrojn, por pasigi kelkajn semajnojn en najbara lando, se la teruraj vojaĝkostoj ne estus. La veturado mem, la mastrumado kaj dumnoktado en la hoteloj la multaj kromaj neeviteblaj elspezoj sumiĝis en la lastaj jaroj tiom, ke eĉ la riĉulo devas limigi sian vojaĝemon, des pli la riĉulo. Tamen la deziro viziti refoje fremdajn landojn kaj studadi tieajn homojn kaj cirkonstancojn, estas pli forta ol iam ne nur ĉe unu popolo, sed ĉe ĉiuj. Sed kiel forigi la financajn malfacilaĵojn kaj trovi vojon por realigi la vojaĝprojektojn de la ferioj?

Samaj intereso, laŭproverbe, kunigas la samecianojn. Bone, kunigu vin, diverslandaj vojaĝemuloj, farante interkonsenton pri reciproka, kompensa gastigo por kelkaj semajnoj. Franca samideano ekz. vojaĝu al belga amiko, angla al holanda, germana al itala ktp., kaj la

gastiginto poste restadusamlonge kaj samkondiĉe ĉe sia gastigito. Eĉ geedzaj povus tiucele interkonsenti. La multnombraj avantaĝoj de tia reciproka aranĝo estas ja evidentaj. Unue ĝi signifus treganfinancan plifaciligon; ĉar trovante senkoston restadejon ĉe gastamiko, oni devus pagi ĉefe nur la vojaĝbileton. Krom tio oni havus la feliĝigan sentadon, loĝi sendangere ĉe samideana familio, kaj interkompreniĝi ne penplene, sed facile kaj ĉiurilate. Ankaŭ spirite tiaj feriaj interŝanĝoj alportus ŝatindan profiton, perante okazon por ekoni elfunde fremdajn landon, homojn, lingvon, kutimojn kaj naciajn specialaĵojn. Restadante en iama malamika lando, oni baldaŭ ekkonus, ke troviĝas tie ankaŭ honestaj kaj ŝatindaj homoj, kaj malsatante la malamajn dirojn de la ŝovinistoj la gastigito post reveno en sian landon, multe povus kontribui al la interpola repaĉigo kaj interfratiĝo. Kaj ĉiujn tiujn financajn, spiritalajn kaj moralajn agrablaĵojn de fremdlanda restadejo oni povus ĝuadi senĝene, bonhumore kaj bonkonscience, rememorante, ke ja baldaŭ prezentigis bona okazo por kompensi al sia kara gastiginto ĉiujn amikaĵojn kaj amindaĵojn en propra hejmo.
Bonege, diros verŝajne multaj legintoj. Sed kiel trovi konvencajn praktikajn proponojn? Nu, mi provos fari ankaŭ ĉiurilate praktikajn proponojn. Por ĉi tiu jaro sufiĉos, anconi sian pretecon pri reciproka gastigo en internacia ĉeforgano (Esperanto, Esperanto-Triumfonta) aŭ en la ĉefgazeto de la vizitota lando. Supozeble alvenos baldaŭ akceptaj

Aliĝu al la antaŭkongreso en Lübeck!

(Adreso: Falkenstrasse 12.)

Lübeck. — Hospitalo de S-ta Spirito.

deklaroj. Por eviti postajn malagrablaĵojn, oni nun informu sin per la delegito de UEA pri la fidindeco de la gastigota persono. Se la informoj estis kontentigaj, pluaj detaloj kaj deziroj letere kaj rekte estu farataj kun la estonta gasto mem, ekz. pri daŭro de la restado, pretecoj pri mastrumado kaj lito, lokaj vivkondiĉoj, vidindaĵoj ktp. Tre dezirinde estas, ke inter la traktantoj estu sufiĉe da similecc rilate al profesiaj kaj ekonomiaj cirkonstancoj. Senluziigoj tiamaniere ne bone estas timeblaj. Pri la reciproka spertoj oni devus poste raportii en tiu aŭ tiu ĉi gazeto. Se la feriaj interŝanĝoj bone prosperis ĉi-jare, en venontaj jaroj oni starigu, eble laŭ aŭspicioj de UEA, specialan centrejon same kiel ekzistis antaŭ la milito simila aranĝo en Parizo, nome la „Societo por internacia interŝanĝo de infanoj kaj junuloj“, kiu celis malmultekostan eksterlandan restadon kaj havis laŭdire tre kontentigajn rezultojn.

Mi estas certa, ke la proponita aranĝo en la nunaj cirkonstancoj trovas amikojn en ĉiuj landoj, ke iom post iom multe da Esperantistoj volonte uzos ĝin, ke lastfine nia tuta movado multon profitos per tiaj peresperantaj interŝanĝoj.

Karavano de Polaj Esperantistoj al antaŭkongreso Danzig kaj Universalaj Kongreso Helsinki.

La Delegitaro de UEA en Varsovio aranĝas karavanojn al antaŭkongreso en Danzig kaj de tie enŝipiĝi al Helsinki.
Se kolektiĝos granda anaro al la kongreso, ni ricevos specialan vagonon. La Finlanda Ambasadoro promesis se eble faciligi la veturadon kaj rabatigi la vizon de pasportoj je 50%.
Tiucele la Delegitaro de UEA petas kiel eble plej multnombre partopreni la antaŭkongreson Danzig kaj Universalan Kongreson Helsinki.
Ĉar ricevo de pasportoj estas kunligita kun diversaj malfacilaĵoj estas konsillinde jam nun klopodi pro pasporto. Por vizigi la pasporton de ĉiuj partoprenintoj kaj por profiti de la rabato, la delegitaro petas ĉiujn sendi la necesajn ne pli malfrue ĝis 25. 7. La forveturo el Varsovio okazos grandare la 3-an de aŭgusto matene de la Centra Stacidomo. Adreso: Adolfo Oberrotman, del. de UEA, Varsovio, Krak-Przedm. 10.

XII-a Germana Esperanto-Kongreso en Plauen (Vogtlando).

Kore ni dankas al la partoprenintoj de la Breslaŭa kongreso, ke ili afable akceptis nian inviton por la venonta kongreso en Plauen. Estas nia plej alta celo, ĉion prepari laŭ la deziroj de la Esperantistaro. Ĉefe ni volas aranĝi okazon por sincera laboro. Sed ni intencas aranĝi ankaŭ amuzajn horojn per muziko kaj prezentadoj el la bela arto. Krom tio troviĝos certe sufiĉe da tempo por montri al niaj gastoj la belajn kaj vidindaĵojn de Plauen kaj de ĝia ĉirkaŭaĵo.
Plauen estas lokita preskaŭ en la mezo de Germanujo. Pro tio ni esperas, ke ni povos saluti Esperantistojn ne nur el ĉiuj partoj de nia patrulando, sed ankaŭ multajn najbarajn eksterlandanojn, por ke la adiaŭaj vortoj „ĝis revido en Plauen“, tiel ofte aŭditaj en Breslaŭ, realigu!

Sindone por la grupoj Auerbach, Falkenstein, Gera, Mylau, Plauen, Reichenbach kaj Werdau
Willy Rödel Plauen i. V., Fürststr. 66.
Hermann Schneider Plauen i. V., Gunoldstr. 40.

La nombro de la aliĝintoj al la XIV-a ĝis 6. Julio estas 825.

La Loka Kongresa Komitato sukcesis ricevi grandan nombron da malkaregaj komunaj loĝejoj por malriĉaj kongresanoj. Tiamaniere la tagkostoĵ povos esti limigotaj je 20 Fmk.

Kaj en la tuta urbo komenciĝis ĝojegado.
* * *
Pasis la tagoj.
Ankoraŭ hele radiis sur la placo la stelo en la alte levita mano de Adell.
Sed jam delonge en la urbo ne regis plu ĝojego. La homoj iradis malbonhumore kaj nubovizaĝe, mallevinte la rigardojn, kaj apenaŭ ne rigardis unu la alian. Kiam ili devigite iris trans la placon, iliaj okuloj, ekvidante Adellon, ekbrulis pro forta malamikemo. Nenia kanto, nenia preĝo estis aŭdata. Anstataŭ la putraj nebuloj dispelitaj de la stelo super la urbo per nevidebla nebulo densiĝis nigra malsarena kolero. Ĝi densiĝis, kreskis, kaj etendiĝis. Kaj sub ĝia premeĝo neble esis vivi.

Kaj jen ploregante homo kuris sur la placon. Brulis liaj okuloj, la vizaĝo aliĝis pro kolero, disŝiranta lian animon. En freneza furiozo li kriis: „For la stelon! For la malbenindan stelportanton! Fratoj, ĉu ne ploregas la animoj de vi ĉiuj per miaj lipoj! For la stelon, for la lumon, — ĝi senigis nin je vivo kaj ĝojo! Ni pace vivis en mallumo, ni amis niajn karajn loĝejojn, nian senbruan vivon. Kaj rigardu, — kio okazis? Venis la lumo, — kaj forestas la agrableco en ĉio. Kvazaŭ kadukaĵ malbonformaj masoj kuntuŝiĝas la domoj. La folioj de l' arboj estas palaj kaj glaciaj kiel la haŭto sur la ventro de rano. Ekrigardu la teron, — ĝi tuta estas kovrita de sanga marĉo. Kiu scias, de kie venas tiu sango? Sed ĝi gluigiĝas al la manoj, ĝia odoro akompanas nin ĉe la mangado kaj en la dormo, ĝi venenas kaj senfortigas niajn fervorajn preĝojn al la steloj. Kaj nenie estas sava de tiu aroganta, ĉien penetranta lumo. Ĝi ĉirkaŭas niajn domojn, kaj jen ni vidas: ĉiuj ili estas kovritaj per koto; kaj la koto penetris en la murojn, kovris la fenestrojn,

malbonodoraj restajoj amasiĝis en la anguloj. Ni ne povas plu kisi niajn amaĵojn: ĉe la lumo de la Adell'a stelo ili fariĝis pli abomenaj ol la tombaj vermoj; iliaj okuloj estas palaj kiel skolo-pendroj, la molaj korpoj estas makulitaj kaj briletas kvazaŭ ŝimo. Kaj jam ni ne povas rigardi unu la alian, — ne homon ni vidas antaŭ ni, sed homaĉon... Ĉiu nia sekreta paŝo, ĉiu kaŝa movo estas lumigata de la senkompata lumo... Estas neeble vivi! For la stelportanton, pereu la lumo!”

Kaj la aliaj kriis kontente:
„For! Vivu la mallumego! Nur malĝojon kaj malbenon alportas al la homoj la stela lumo...”

„Morton al la stelportanto!”

Kaj minace ekscitiĝis la homamaso.
Kaj furioze kaj brue ĝi entuziasmiĝis sufokante en si la teruron pro la mallaŭdo al la lumo.
Kaj ili ekmoviĝis kontraŭ Adeil.
Sed mortige-hele radiis la stelo en la mano de l' stelportanto, kaj la homoj ne povis proksimiĝi al li.
„Fratoj, haltu!” subite aŭdiĝis la voĉo de la maljuna profeto Satzoj. „Malindan pekon vi ŝarĝas sur viajn animojn, malbenante la lumon! Al kio ni preĝas, per kio ni vivas, se ne per la lumo? Sed ankaŭ vi, mia filo”, li diris al Adeil, „ankaŭ vi faris ne malpli grandan pekon, alportante la stelon al la tero. Vere, la granda Bramo diris: „Feliĉega estas tiu, kiu aspiras al la steloj.” Sed la homoj arogantaj pro sia saĝeco, malĝuste komprenis la vorton de la plej alta Eŝtro. Disciploj de liaj disceptoj klarigis la veran sencan de l' malfacile komprenebla vorto de la Plejsaĝa: la stelojn la homoj aspiru nur en deziro, sed sur la tero la mallumego estas tiel sankta kiel sur la ĉielo — la lumo.

Ĉi tiun veron malrespektis via leviĝinta saĝo. Pentofaru do, mia filo, forjetu la stelon, kaj sur tero ekregu la antaŭa paco!”
Ekridetis Adeil.
„Kaj vi pensas, se mi ĝin jetos, — ke la paco sur tero ne pereis jam por ĉiam?”
Kaj kun teruro la homoj eksentis, ke Adeil diris la veron, ke la antaŭa paco neniam revenos. Tiam eliris antaŭen la maljuna Tsur, instruanto de l' saĝuloj, la lumo de l' scienco:
„Senprudente vi agis, Adeil, kaj nun vi mem vidas la fruktojn de via senprudenteco. Laŭ la leĝoj de l' naturo la vivo malrapide disvolviĝas. Kaj malrapide alproksimiĝas al la vivo la malproksimaj steloj. Ĉe ilia lumo iom post iom alproksimiĝanta grade aliformiĝas ankaŭ la vivo. Sed vi ne volis atendi. Je via propra risko vi deŝiris stelon de l' ĉielo kaj hele eklumigis la vivon. Kio do okazis? Jen ĝi estas antaŭ ni, — kotaja, mizera kaj kripla. Sed ĉu pli frue ni ne sentis, ke ĝi estas tia? Kaj ĉu tio ĉi estis nia tasko? Ne estas signo de granda saĝeco deŝiri de l' ĉielo stelon kaj lumigi per ĝi la neperfektaĵojn de l' tero. Ne, prenante sur vin la nigran, malfacilan laboron, aliĝi la teron, vi spertos, ĉu estas facile purigi ĝin de l' amasiĝinta dum jarcentoj koto, ĉu estas eble forlavi ĉi tiun koton eĉ per tuta maro da plej radiobрила lumo. Kiom da naiva malprudento en via ago, kiom da mal-kompreno de l' kondiĉoj kaj reguloj de l' vivo! Anstataŭ ĝojo vi alportis sur la teron malĝojon, anstataŭ paco — malpacon. Sed vi povus kaj nun povas esti utila al la vivo: disrompu la stelon, prenu de ĝi nur etan fragmenton, — kaj tiu ĉi fragmento lumigos la vivon tiom, kiom estos necese por fruktodona kaj prudenta laboro en ĝi.”
Kaj respondis Adeil:

„Vi diris la veron, Tsur! Ne ĝojon alportis ĉi tien la stelo, sed malĝojon, ne pacon, sed malpacon. Ne tion mi esperis, transrampante la krutajn stonegojn al la steloj, kiam ĉirkaŭ mi falis en abismon la kamaradoj... Mi pensis, ke almenaŭ unu el ni atingas la celon kaj alportos al la tero stelon, ke pro hela lumo fariĝos sur la tero hela, lumiga vivo. Sed kiam mi staris sur la placo, kiam mi ĉe lumo de l' ĉiela stelo ekvidis vian vivon, mi komprenis, ke frenezaj estis miaj revoj. Mi komprenis, — ke la lumon vi bezonas en la neatengebla ĉielo, por surgenii antaŭ ĝi en solenaj minutoj de l' vivo. Do sur la tero al vi pli kara ol ĉio estas la mallumego, por kastiĝi unu de alia kaj, ĉefe, por ĝoĝi pri via mallumo, de l' ŝimo trapenetrita vivo. Sed eĉ pli forte ol antaŭe, mi eksentis, ke estas neeble porti tian vivon. Per ĉiu guĉo de sia putra sango, per ĉiu makulo de l' malseka ŝimo ĝi ploregas al la ĉielo... Cetere, mi povas vin konsoli: mia stelo ne lumos longatempem.

Tie, sur malproksima ĉielo pendas steloj kaj lumas per si mem. Sed stelo deŝirita de l' ĉielo, forportita teren, povas lumi nur nurante sin per la sango de tiu, kiu ĝin tenas. Mi sentas, ke mia vivo kvazaŭ per meĉo, leviĝas el mia korpo al la stelo kaj tie forbrulas. Post mallonga tempo mia vivo tute estos forbrulinta. Kaj estos malmale al tiu ajn konservi la stelon: ĝi estingigos kune kun la vivo de tiu, kiu ĝin portas, kaj ĉiu devas denove akiri stelon. Kaj al vi mi turnas min, kiuj vi estas honestaj kaj kurajaĵ en koro. Ekkoninte la lumon, vi jam ne volos vivi en mallumego. Do iru la malproksiman vivon kaj alportu ĉi tien novajn stelojn. Longa kaj malfacila estas la vojo, sed tamen, por vi ĝi jam estas pli facilaj ol por tiuj, kiuj unuafoje irante sur ĝi pereis. La vojeto estas trovita, la vojeto signita. Kaj vi

Danko de rusaj malsatantoj.

La gvidanto de fako „Helpe por Malsatantoj“ ĉe Sovjetlanda Esp. Servo en Moskvo, s-o Radnikov skribas al ni interalie:

... permesu al mi uzi vian bonkoron por esprimi, per via ŝatata ET, en la nomo ne nur de niaj malsatantaj samideanoj, sed en la nomo de l' tuta rusa malsatantaro, la plej profundaj kaj sinceraj dankoj, por ke la voĉo de malfeliĉegularo ne restis senrezulta.“

Li daŭrigas per la alvoko:

Eksterlanda Esperantistaro! La malfeliĉego, kiu trafis nian karan Respublikon, estas terurega. Ni havas 30 milionojn da malsatantoj, la neprikskribablaj turmentoj nepre kaj senlace postulas la helpon de ĉiu honesta homo. — Sen ia longa babilado, sen iaj altstilaj frazoj:

Apud-Volga regiono mortas pro malsato; homoj fariĝas kanibaloj. Rapidegu ilin savi!

La redakcio de ET ricevis lastatempe denove multajn kortuŝajn leterojn de malsatantaj samideanoj. Volonte ĝi akceptas donacojn de bonkoraj gesamideanoj.

3000 frankoj kolektitaj de laborista Esp. grupo.

La Laborista Esp. Grupo de Lyon aranĝis la 5. majo belegan feston je la nura profito de rusaj malsatantoj. Mil personoj ĝin ĉeestis en la vasta Muzika Palaco. Oni ludis organon, kantis kaj prezentis francan teatraĵon. Poste Lucien Valmorée faris interesan paroladon por Esperanto, kaj li precipe interesis la aŭdantaron, kiam li alparolis Esperante la ĥinajn samideanojn, kiuj dekoje ĉeestis.

— La teruriga, animprenanta filmo de D-ro Nansen vekis grandan kompton. Ho, malfeliĉaj ili estas... malsatantoj! Kaj dum tia terura tempo lukŝaj aŭtomobiloj rapidegas al la dolĉoplena azura marbordo, portante vivĝuemojn kaj diboĉulojn kun ventraj plenejoj.

La monon kolektitan — 3000 frankojn — oni sendis duone al Komitato Nansen, duone al Rusa Ruĝa Kruco en Bern. Imitinda ekzemplo por ĉiuj Esperantistoj!

Sanino E. S. el Hamburg petas nin publikigi la jenon:

S-o Ivan Korvaleff sendas al mi kortuŝantan peton, skribante: „Karaĝ gesamlingvanoj! Savu nin de malsata morto per senprokrastaj poŝtendoj de la plej nutraj produktoj kaj kuraciloj trans Aŭstron (Pariz-Andover, Hamburg, Gern.). Rapidu, gefratoj, helpi al mi kaj al mia malfeliĉa, malsatanta kaj malsana familio; ĉion bonvolu adresi tel: Via Berlin, Ruslando, Puŝkinskaja 194, Rostoff-sur-le-Don, al s-o Ivan Korvaleff.“ — Do, gesamideanoj, helpu vi ĉiuj, savi niajn rusajn samideanojn! Bonvolu sendi nutraĵojn altvalorajn al la dirita adresoj, tuĵ, tuĵ! Ĉi tie en Hamburg ni ĵus komencis kolekti kiel eble plej multe, por sendi ĝin al s-o Korvaleff.

Laboristaro.

SAT-Kongreso en Frankfurt a. M.
Laŭ julia numero de „Sennacieca Revuo“ la nombro de la aliĝintoj por la SAT-Kongreso superas 130 (el 14 landoj).

Skoltismo.

La Kongreso de Libera Skoltismo de Polujo (Polish Woodcraft Kindred) okazis la 29. kaj 30. junio en Machocice. La kongreso decidis per ĉiuj rimedoj klopodi al la plifortigo de internacia skolta soldareco, subteni kaj disvastigi en la skolta movado la internacian lingvon Esperanto. La libera skoltismo en Polujo ariĝas ĉirkaŭ sia organo „Plomienie“ (Krakovo, Bracka 17), kiu volonte peras en la Esperanta korespondado inter polaj skoltoj kaj skoltoj de aliaj nacioj. Ĝi enkondukis ankaŭ konstantan Esp. rubrikon redaktitan de subskribinto. La valoran rezolucion ni ŝuldas multe al la redaktoro de „Plomienie“, s-o A. Ciotek.
(Salo Grenkamp-Kornfeld.)

Kunlaborantoj ĉe „La Nova Epoko“, Internacia Literatur-socia Revuo, aperanta en Moskvo.

Nia bildo montras partoprenintojn en la I-a Konferenco de la Rusa Sekcio de Esp. Literatura Asocio (ELA), okazinta la 30. marto 1922 en Moskvo. Ilin fondis kune kun aliaj fervoraj samideanoj la revuon „La Nova Epoko“, kies unua numero ĵus aperis en Moskvo (vidu en hodiaŭa ET, sub „Recenzoje, Gazetoj“). Ni esperas, ke la nova revuo, kiu estas vere

La nomoj de la kvin samideanoj estas de maldekstre: N. Nekrasov, sekretario; S. Hajdovski-Peĉeneg, vic-prezidanto; V. Polakov, prezidanto; V. Basov kaj G. Deŝkin.

bona kompare kun aliaj rusaj Esp. gazetoj postmilitaj, havos pli longdaŭran vivon ol la plimulto de la rusaj Esp. gazetoj ekaperintaj de post la milito sed baldaŭ rec malaperintaj. Al la kurajaj pioniroj, kiuj ankaŭ en nuna malfacila tempo alie tenas la verdan standardon en Ruslando, ni prezentas niajn korajn gratulojn kaj sincerajn salutojn.

Mallongaj Esp. Sciigoj.

Ligo de germanaj Esperanto-Societoj en Ĉeĥoslovakio.

EICHWALD apud Teplitz-Schönau. La 15. majo komenciĝis kurso en la germana lernejo en Wislitz kun 35 partoprenantoj, kiuj gvidas s-o B. Guttman, tekn. oficisto. Prez. s-o Schuster faris propagandan paroladon.

FREUDENTHAL. Nova grupo: „Verein deutscher Esperantisten“ (Unuiĝo de germanaj Esperantistoj). Vigle kunlaboras kelkaj gimnazianoj.

GABLONZ a. N. S-o Marschner malfermis kursojn por komencantoj en Gablonz kaj Grünwald.

JÄGERDORF. Honoriga vespero okazis de la reatado ĉi tie de s-o Taubmann. Kantis Esp. kantojn s-lno Roter Waschmann. „Obsineco“, unuakta komedio de Benedix, estis prezentata. Ĉeestis 90 personoj.

PRIVOZ-ODERFURT. La klubo aranĝis karavanon al la germana Esp. Kongreso en Breslavo kune kun gesamideanoj el Mähr.-Ostrau kaj Jägerdorf. Partoprenis 35 gesamideanoj.

REICHENBERG. La grupoj de Gablonz, Tannwald kaj Reichenberg aranĝis interkonaligan ekskursojn al „Liebigswarte“ apud Reichenberg. La estraro preparas la poresperantan propagandon dum la foira semajno. La Komerca Ĉambro de Reichenberg estos oficiale reprezentata per sia membro, la grandkomercisto s-o Heller el Leitmeritz. La Foiro sendos oficialan delegiton al la Internacia Konferenco de Foiroj dum la XIV-a en Helsinko.

TANNENBERG. La 18. junio la grupoj de norda Bohemio aranĝis ekskursojn al la sama ceto Tannenberĝ. La vetero estis malbona, malgraŭ tio ĉeestis anoj de 14 grupoj. Oni priparolis propagandajn aferojn.

TROPPEL. Kurso finiĝis. Perfektigan kurson gvidas s-o prof. Zimmer kaj edzino.

Esperanto en Jugoslavio.

La nove fondiĝinta Esp. klubo en Split (Dalmatio) aranĝis la 3. junio lertesperon kun deklamo, parolado kaj prezentado. Propaganda ekskurso al Sinj la 4.—5. junio: parolado de s-o Rupčić kaj malfermo de kurso kun 13 personoj. Vigla intereso por Esperanto en aliaj apudmaraj lokoj. Oni lernas Esperanton en Knin, Omiš kaj Trpanj. — Aŭtune oni aranĝos ekspozicion, por kiu oni bezonas multe da ma-

Asocion kaj Esp. kursojn en Kubani, Terek, ĉe Nigra Maro kaj en Azerbejĝanio. Kaŭkaza Esp. Centrejo okupas apartan, belan domon kaj vilaon kontraŭ la montaro Elburso, en Pyatigorsk. Mankas Esp. revuoj, ĵurnaloj, adresaroj kaj ceteraj eldonadoj en kaj pri Esperanto. Legantoj estas varme petataj sendi ilin laŭ adreso: Rusio, Pyatigorsk, Sennaya 56, Kaŭkaza Esperanto-Legejo.

Montodometo „Frateco“.

Antaŭ kelkaj semajnoj la „Naturamiko“ de Montreux (Svisl.) baptis sian domejon sur monto per Esp. nomo „Frateco“. Membroj de la grupo „Lemana Stelo“ partoprenis kun Esp. flago, kantis Esp. kantojn ktp. La red. de ET kore dankas pro la afable senditaj, ĉarmaj fotografajoj.

Akademio.

Komisiono por la Scienca k. Teknika Vortaro. Vokabularioj pri metioj kaj profesioj.

S-o Rollet de l'Isle, ricevinte de s-o Prezidanto de l' Akademio la taskon zorgi pri la teknikaj terminoj, urĝe petas siononeman helpon de ĉiuj, por kiuj estas ebla la kunlaborado pri farado de metiaj kaj profesiaj vokabularioj. Ĉiu devas alporti ŝtonejon por la komuna konstruaĵo, tradukante kun kelkaj kolegoj la specialan terminaron de sia metio aŭ profesio. Utila cirkulero pri la labormetodo senpage sendota al ĉiuj. Sin turni al s-o Rollet de l'Isle, 36, rue du Sommerard, Paris 5.

Katolikaro.

La VII-a Internacia Katolika Kongreso de Ikue

okazos la 19.—22. aŭgusto en Nijmegen, Nederlando. Adreso: s-o A. Zufang, de Ruyterstraat 171, Nijmegen.

Gazetaro.

L'Index des Industries du Cuir, Paris, julio. (Franclingva art. de P. Gourlay „Ĉu lingvo internacia estas ebla kaj praktikata?“)

Twentsch Dagblad Tubantia en Engedesche Courant, 30. 6. (Art. pri mondvojaĝanto s-ano Hudson el Melbourne.) Nieuwe Hengeloŝche Courant, 1. 7. (Art. „Esperanto en la Leipzig Foiro“, laŭ Holanda Esperantisto.) Novosti, Zagreb, 30. 6. (Pli ol duonpaĝa artikolo pri Esp. movado en Jugoslavio.) Il Mattino, Napoli, 17.—18. 6. (Art. de F. Cesarini pri la XIV-a Esp. Kongreso.) Freigeist, Reichenberg, 5. 7. (Art. pri internacia kunagado de la grandaj foiroj kaj Esperanto.)

Der Bund (La Ligo), 1. 7. Revuo por evoluo kaj kresko de komercio, ekonomio kaj trafiko. Eldonata de Hamburg-Amerika-Linio (Hapag) kaj Foiroŝtelo Frankfurt. Aperas kiel sekvo de la foiroĝazeto. — La unua numero de „Bund“ enhavas tre atentindajn artikolojn kaj interesajn ilustraĵojn. Messezeitung Reichenberg, junio.

Atentu!
Senpaga Reklamo
per la
Esperanto-Stando
ĉe la
Foiro de Reichenberg
(12.—20. aŭgusto 1922).

Eldonejoj, organizoj, firmoj,
kiuj deziras esti reprezentataj, sendu tuj aŭtulan Esperantan propagando-materielon por diadono.
Adreso: **Fritz Michalek, Reichenberg, Cĥoslovakio.**
Lerchenfeldstr. 20.

Se vi intencas fariĝi Dumviva Abonanto de ET, sendu tuj vian kotizon! Post 1. aŭgusto ni devos plialtigi la kotizon je minimume 30 procentoj. Pro la rapidega falo de la germaŭa valuto ni devas jam nun fiksi la kotizon por malbonvalutuloj je 3000 gmk.

revenos kun stelo), kaj ilia lumo neniam plu malaperos sur la tero. Kaj ĉe ilia ne estingiganta lumo nebla fariĝas tia vivo, kio estas nun Sekligo la marĉoj. Malaperos la nigraj nebuloj. Hele verdiĝos la arboj. Kaj tiuj, kiuj nun kolere atakas la stelon, vole-nevole, entreprenos la alikonstruadon de la vivo. Vere, la kaŭzo de ilia kolero sole estas, ĉar en la lumo — tion ili sentas — ne estas eble tiel vivi, kiel ili vivas. Kaj la vivo fariĝas nobla kaj pura; ĝi estos belega pro radiobrilanta lumo de l' steloj, kiuj nutros sin per nia sango. Sed fine, kiam malsupreniĝos al ni la stela ĉielo kaj eklumigos la vivon, ĝi trovos la homojn indaj je la lumoj. Kaj tiam nebezona estas via sango, por nutri tiun eternan, ne malaperantan lumon...

La voĉo de Adell rompiĝis. La lastaj sangeroj dekuris de lia pala vizaĝo. Fleksiĝis la genuoj de la stelportanto, kaj li falis. Falls kune kun li la stelo; ĝi falis, — eksiblis en sanga koto kaj estingiĝis.

De ĉiuj flankoj falis nigra mallumo kaj kovris la estingiĝintan stelon. De la tero leviĝis reviviĝintaj nebuloj kaj ekbuliĝis en la aero. Kvazaŭ mizeraj, timemaj fajretoj lumis tra ili el la malproksima ĉielo malproksimaj senfortaj kaj nedanĝeraj steloj.

Pasis jaroj.
Kiel antaŭe en la malseka mallumego naskiĝis, kreskis, amis kaj mortis la homoj. Kiel antaŭe la vivo ŝajnis paca kaj trankvila. Sed profunda maltrankvilo kaj malkontento mordetis ĝin en la mallumego. La homo penis, sed ne povis forgesi tion, kion lumigis per sia baldaŭ malaperinta lumo, la hela stelo. Venerintaj estis la antaŭaj trankvilaj ĝojoj. Mensogo penetris ĉien. Respektaĵo la homoj preĝis al la mal-

proksima stelo kaj komencis pensi: „Ĉu eble troviĝos alia frenezulo, kiu alportos stelon ĉi tien, al ni?“ La lango haltis, kaj la respektiga altenflugado anstataŭiĝis per timema tremo. La patro instruis sian filon, ke en aspiro al la steloj konsistas la vivo kaj feliĉo de l' homo. Kaj subite aperis penso: „Sed, se en la filo efektive ekbrullos aspiro al la stela lumo, kaj, simile al Adell, li serĉos stelon kaj ĝin alportos sur la teron!“

Kaj la patro rapidis klarigi al la filo, ke la lumo, kompreneble, estas bona, sed ke estas senŝaĝe peni malsupreniĝi ĝin sur la teron. Tiaj malsaguloj jam ekzistis, sed ili senĝore pereis, ne alportinte uilon al la vivo. Tion saman instruis al la homoj la profetoj. Tion saman pruvis la instruilo.

Sed sukcesaj estis la predikoj.
De tempo al tempo oni sciigis, ke iu junulo aŭ junulino foriris el la gepatra domo. Kien? Kredeble la vojon montritan de Adell! Kaj kun teruro la homoj sentis, ke, se denove sur la tero ekradios la lumo, oni devos vole-nevole fine plenumi la grandegan laboron, kaj ke neniu povos eviti ĝin. Kun neklara maltrankvilo ili rigardis en la nigran malproksimajon.

Kaj al ili ŝajnis, ke super la rando de l' tero jam komencas brileti tremetanta rebriko de alproksimiĝantaj steloj.

Tradukis el la rusa lingvo
Leo Kontarji,
Cauŝani-Not (Besarabio, Rum.).

Recenzo.

LIBRO.

EEKZILO. Rememoroj de Alekaj Rzewski. Kun permeso de la aŭtoro el pola lingvo Esperantigis Kazimierz Domoslawski. 58 pĝ. 12½ x 16½ cm. Eldonis: Ksiegarnia

Robotnicza (Laborista Librejo), Warszawa, ul. Wspólna 17. 1922. Prezo: 0.50 av. sk. aŭ egalvaloro; por malbonvalutuloj landoj 25% rabato.

Leganto la libreton, kies enhavo ekskuegas la senteman animon, kies paĝoj ĝemkrias la suferojn en mondan aŭskultantan, ni memorigis la teruran milittempon, dum kiu ardanta torĉo de l' frenezo, kies rikananta vizaĝo spasmiĝis niajn turmentitajn membrojn, ekflamiĝis Eŭropon. Tempoj pasintaj kaj tamen ankoraŭ ne tute pasintaj. — Ekzilo. Tia titolo rakontas ĉion. Ĉio okazis jam antaŭ la milito, sed kvazaŭ antaŭludo ĝi estas al tio, kion travivis arego da militkaptitoj en Siberio. Tial la rememoro! La aŭtoro, fervora ano de la socialista partio dum la revolucio de 1905, estis ekzilita de la rusa registaro Siberion. Tie li suferis kelkajn jarojn, kaj el tiuj tempoj devenas liaj tre interesaj rememoroj. Ĝi estas urbestro en sia hejmurbo Lodz. Estante mem Esperantisto, li forte subtenas nian movadon; homo progresema li bone komprenas la valoron kaj la signifon de lingvo internacia por la alproksimiĝo de la popoloj. — Al la lerta tradukinto ni ŝuldas varman dankon, ke li ebligis al ĉiuj nepolaj samideanoj la komprenon de historia okazintaĵo, kies fruktoj maturiĝis en la ĵus pasintaj jaroj. (G. Ajul.)

LEAKEY'S INTRODUCTION TO ESPERANTO. Prezo 5 penci. London 1922. The Dreadnought Publishers, 152 Fleet Street, London E. C. 4.

DEUTSCHE REDENSARTEN IN ESPERANTO. (Germana-Esperanta Esprimaro.) Kunmetis Karl Minor laŭ la Proverbaro de D-ro L. Zamenhof. 51 pĝ. 12½ x 18½ cm. Deutsche Esperanto-Bücherei Nr. 4. Esperanto-Verlag Friedrich Ellersieck, Berlin 1922. Prezo: 10 gmk. (Por mezvalutuloj landoj 16 gmk., por altvalutuloj landoj 20 gmk.) Nova juvelo en la Krono de la literaturo Esperanta estas la ĵus eldonita verko kunmetita de nia konata eminentulo kaj lingvisto Minor. Ĉerpante el la Proverbaro Esperanta de nia Majstro, li aranĝis la rikoltitaĵon, t. e. ĉiujn gravajn esprimojn por germanlingvanoj, donante alfabece la germanajn proverbojn ktp. kun la traduko Zamenhofa. — Geteĝe oni diras nacilingve proverbon kaj meditas pri la kielio de l' traduko Esperanten. El tiu embaraso la aranĝinto nin liberigis. Estas granda ĝuo tradudi la trafite modelitajn formojn, kiujn D-ro Zamenhof donis al la sentencoj, ekz. „Post mia malapero renverŝu la tero“ (germ.: Nach mir die Simflut! france: Après nous le déluge!). Ni konvinkigis, ke ne ĉiu rajtas esprimi — aŭ pli korekte — traduki sentencojn laŭ sia

nacianeco. Kia konfuzo ekregis! La unuecon, kiun ni nepre bezonas, ni atingas nur uzante ĉiujn la samajn formojn t. e. tiujn de nia plej granda klasikulo kaj stilisto D-ro Zamenhof. — Samideano Minor forigis grandan mankon donacante al ni la esprimaron, kiun li laboris plej zorgeme kaj aranĝis tre praktike. — Ni gratulas lin kaj la eldonistojn: „Ili ne aparis monon, nek penon“ (pĝ. 32, n-o 270). Tia akto de l' libro estas fare nepre rekomendinda. (G. Ajul.)

GAZETOJ.

La Nova Epoko, junio. — Adreso: 1-a Tverskaja-Jamskaja 35, kv. 5, Moskvo, Rus. — Nova „internacia literaturo-socia revuo“ kun kunlaborado de konataj rusaj Esperantistoj. Oni miras pri la bona aranĝo, prezo kaj ankaŭ enhavo, tute neordinara ĉe la rusaj Esp. gazetoj postmilitaj. Esperanto. Eldonata de s-ino Magda Maamen en Grenaa, Dan. Prova numero, majo-junio. Tute en dana lingvo. La Pollicisto. N-o 2, majo. — Adreso: Budapest 41, poŝtkasto 255. — Nova fakorgano, kies unuan numeron ni ne ricevis. Aperas jare 8—9 foje. Abonprezo 100 hung. kronojn, por eksterlando 10 av. sk. aŭ 2 dolar. Svenska Arbetar-Esperantisten. (Sveda Laborista Esperantisto.) Komunista organo. Eldonanto kaj red.: Einar Adamson. — Adreso: Brynäsgratan 30, Gefle, Sved. Sennacieca Revuo, julio. L'Esperanto, junio. Adreso: A. Paolet, S. Vito al Tagliamento, Ital. Espero Katolika, junio. Konkordo, junio. La Suda Kruco, majo. France-Esperanto, julio. Holanda Esperantisto, 6. julio.

AFIŝOJ, PROPAGANDILOJ, ktp.

VENEZIA kaj la XIII-a Internacia Arta Ekspozicio, 8 pĝ. kaj kovriloj. Kun belaj ilustraĵoj. Eldonita de Esp. Grupo „L. L. Zamenhof“ en Venezia, S. Luka 4113, Ital. AŬTUNA FOIRO FRANKFURT a. M., 8.—14. okt. 1922. Bone presita cirkulero kun klarigoj pri la aŭtuna foiro, gazet-informo kaj anonco de Hapag. En lingvo Esperanto. HERBSTMEŢSE, Autumn Fair, Feria de Otoño. — 12 pĝ. ilustr. reklamiloj pri la aŭtuna foiro de Frankfurt. Aperis eldonoj germana-, angla- kaj hispanalingva. Esperantilingva eldono estas projektata. MANIFEST. — La konata manifesto, eldonita pollingve de Pola Esp. Servo kaj Aŭtodidakta Universitato en Bydgoszcz

Sperta Komercisto deziras agi kiel sola Agento en Skotlando kaj Nordangliujo

por grava ne-teksta firmo an ekporti-simulato de fabriko. Piel honal rekomendoj donataj, kaj se neceso niongaranilo pov- as esti donata.

Prefero oni deziras rilat- ojn kun firmo starigita antaŭ la milito, kiu jam posedis klientaron en Britlando.

Semideanoj bonvolu traduki ĉiujn el anoncojn kaj sendi ĝin al gravaj firmoj en via distrikto! — Ofertojn peras la administracio de „Esperanto Triumfonte.“

VENDOTA

Esperantista Biblioteko de mortinta D-ro René Benoit

Honora Direktoro de la Internacia Oficejo de la Pezoi kaj Mezuriloj, Eks-Prezidanto de la Esp. Scienca Asocio.

La Biblioteko konsistas el kolekto de Esperantistaj gazetoj de la jaro 1907 ĝis almenaŭ 1914 (La Revuo, la Lingvo Internacia, Sciencia Revuo kaj Gazeto, Oficiala Gazeto, Franca Esperantisto, la Movado, ktp.) kaj ĉirkaŭ 300 volumoj el diversaj ĉefaj verkoj de la Esp. literaturo.

La listo de la verkoj estas konsultebla ĉe la Centra Oficejo (61, rue de Cligny, Paris), kie baldon oni povos trovi la verkojn mem, deponitaĵojn por la esploro.

Arkitekto de Konstruaĵoj Max Gentz

serĉas komisionojn pri kalkulado de projektoj kaj pri direktado de konstruado de fabrikoj, loĝdomoj laboristaj aŭ ekonomiaj konstruaĵoj.

Dresden (Germani.), Peterstr. 50, II.

Unua Tutpola Esperanto Kongreso.

Fotografajoj: 1. ĝenerala, 24 x 30 cm, prezo 2000 pmk.
2. ĝenerala, 18 x 24 cm, prezo 1500 pmk.

Haveblaj post aliĝo de la mono ĉe

W. Miernicki, Warszawa, Marszałkowska 40.

Danko!

Al la amikaj gesamideanoj, kiuj tle varme vekis la inter- reson kaj per sennombraj leteroj montris al ni, ke ni ambaŭ tre rapide povas traduki Esp. leterojn ktp., ni esprimas nian sinceran dankon. Specialan dankon al la Dresdenaj infanoj, kiuj bombardis la urbon Grenaa per poŝtkarto; ni memoru ilin je kristnaska tempo!

Jens Alby kaj Chr. Christensen, Grenaa, urbkonsilantoj Danlando.

Anoncetoj.

Familiaj anoncoj senpage. Aliaj anoncoj (nur akceptataj per minimume du sinsekvaĵaj impresoj) kostas po du impresoj kaj po 20 vortoj 5,20 dol., 0,50 flk., 1 nord. kr., 1 sil., 1 sviz. fk., 1 pes., 2 franc. aŭ belg. fk., 0 flr., 7 fmk., 8 kc., 10 gmk., 80 hung. kr., 100 pmk., 800 aŭstr. kr., Internacie 5 stamp. resp. -kup. ĉe rektaj abonantoj ni deprenas la pagon por anoncoj laŭdezire de la abonanto, de aliaj ni impresas anoncojn nur post antaŭpago. — Anoncoj devas alveni 10 tagojn antaŭ publikigo.

NASKIĜO. — Al geedzoj Roman kaj Izabella Sakowicz en Nowogródek, Polio, naskiĝis filino.

NASKIĜO. Al s-ano D-ro Trögel en Auerbach (Vgt.) naskiĝis filo.

BRESLAŬ. — Kiu forgesis siajn ŝlosilojn dum la antaŭ- kongresa ekzameno en Breslau, bonvolu sendi sian adreson al s-o Becker en Breslau, Altbüßerstr. 34.

LETERVESPERO. — Pola Esperantista Societo, Warszawa, str. Królewska 19, petas eksterlandajn samideanojn al- sendadi ilustritajn poŝtkartojn por aranĝataj letervesperoj; ĉiu karto estas respondata.

ATENTU! Kolektantoj kaj amatoroj, mi volas vendi kelkajn interesajn kolektaĵojn po 72 fotografajoj laŭ historiaj motivoj: „La Inkvizicio“, teruraj turmentoj al junaj knab- inoj, kaj aliaj kolektaĵoj. Prezo je demando. — Alfred Menke, Postfach 515, Bremen, Germ.

MALAPERINTINO. — Georgo DeÅkin, Moskvo, Mjaŝnickaja 21, loĝ. 15, petas personojn sciantajn ion pri lia edzino Tajjana Matveevna KREMLI, forveturinta en 1920 el Novo- rosljasko eksterlande, sciigi lin pri ŝi. Koro antaŭ- dankon al ĉiuj!

ESPERANTO-EKSPOZICIO. Por la konstanta migranta Esperanto-Ekspozicio de la Ligo de Germ. Esp. Grupoj en Ĉeĥoslovakio estas kolektata materialo; ĉiuj sendaĵoj estas laŭvalore kompensataj. Postulu la liston de niaj valoraj intersang-artikoloj! — Adreso: Fritiz Michalek Reichenberg, Lerchenfeldstr. 20, Ĉeĥoslovakio.

SONORIL-KONCERTOJ. La plej famaj sonoril-koncerto- j en la mondo okazas en Mechelen (Malines), Belglando. Petu la programon, sendante tri afrankojn de letero al- eksterlanda. Inform-oficejo: Bruel 125, Mechelen.

KURACISTVIDVINO akceptos du junajn, klerajn alland- ulinojn. Plena pensono kaj familia allĝo. Muzika kaj lingva instruado en la domo. S-ino D-ro Hempel, Dresden-A, Zoellnerstr. 19. Rekomendita de s-ino Marie Hanke.

KOMERCAJN INTERRILATOJN, eventuale reprezentadon de germanaj (sakaaj) fabrikoj de tolaĵo, ŝtumpetoj kaj laŭmoda komercaĵo por sinjoroj serĉas solida importa firmo en Argentino. — Skribu al s-o A. Bartoš, Praha- Nusele 170-62, Ĉeĥoslovakio.

Anoncoficejo kaj Gazetoficejo „Promien“- (Radio)

Warszawa, str. Widok 19

akceptas anoncojn por ĉiuj gazetoj de la mondo, peras abonon de ĉiuj gazetoj.

Oni korespondas Esperante.

Komercajn interrilatojn, reprezentadon

serĉas

Peter Becker, Delegito de UEA,
Mainz a. Rh. Germ. Augustinerstr. 58.

POŝTMARKOJ!

	* 1 serio	10 ser.
Danzig I, 5 Pf.-5 Mk. (14 ekzempleroj, germana eldono)	90.—	800.—
Danzig III, 5 Pf.-10 Mk. (10 ekz.) kon- stitucio	80.—	700.—
Danzig aerpoŝto I, 0,40, 0,60, 1.—	25.—	222.—
Danzig aerpoŝto II, 40Pf.-5Mk. (5 ekz.)	20.—	180.—
Danzig tuberklozo (3 ekz.)	15.—	120.—
Danzig provizoroj 5/30-80/30 (5 ekz.)	15.—	140.—
Šlesvigo 2 1/2 Pf.-10 Mk. (14 ekz.)	70.—	600.—
Supra Silezio I, 2 1/2 Pf.-5 Mk. (9 ekz.)	65.—	600.—
Supra Silezio II, 2 1/2 Pf.-5 Mk. (17 ekz.)	40.—	360.—
Saar I, 2 Pf.-1Mk. (17 ekz.) Sarre	360.—	3400.—
Saar II, 5 Pf.-10 Mk. (21 ekz.)	120.—	1000.—
Saar III, 5 Pf.-25 Mk. (16 ekz.)	320.—	—
Pariza eldono	320.—	—
Memel aerpoŝto, 80 Pf., 1.—, 2.—, 3.—, 4.—	60.—	550.—
Memel (franca eldono) 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80 Pf., 1.—, 1,25, 2.—, 4.—, 10.— Mk.	90.—	820.—
Memel (franca eldono) nova 25, 40, 75 Pf., 1.—, 1,25, 1,50, 2.—, 5.—, 6.—, 9.— Mk.	80.—	700.—
	1 paketo	10 pak.
70 diversaj poŝtmarkoj de Danzig, Saar, Memel, Supra Silezio	50.—	450.—
25 diversaj paroj da germanaj „Têtes-bêches“ kaj erarpresoj	80.—	700.—

La prezoj en germana marko. Mi kalkulas: 100 germ. mk. = 0,50 dolaro, 1 guldeno, 1 1/2 ŝilingo, 1 1/2 sveda aŭ dana kronoj, 2 norveĝaj kronoj, 2 svisaj frankoj, 2 1/2 pesetoj, 4 francaj aŭ belgaj frankoj, 7 liroj, 15 finnl. mk., 17 ĉ. kronoj, 310 hung. kr., 1500 pol. mk., 6600 aŭstr. kr.

Antaŭpago per monbileto de ĉiu lando (en registrita letero).

Afranko: eksterlando 10 gm., Germani. 5 gm.

E. SCHULTZE, Rogzow bei Köslin, Germanlando.

EDZIĜON kun nigrhara fraŭlino deziras bela sinjoro. Biledo estas aliĝenda. Ofertojn laŭ cifro „Edziĝo“, Düsseldorf, Postami 4, poste restante, H. Fieuws.

POR ĈIU HOMO estas utile scii la signifon de sporto, komparata kun fizika laboro. Rigardu anoncon sur lasta paĝo de ET n-o 85!

GRAVA INFORMILO por ĉiuj korespondantoj kaj kolektantoj BES-A Adresaro. Prezo 1,50 sviz. fk. (sendkostoj 3 gm.), por germanoj 55 mk. (sendkostoj 1,50 gm.). — Havebla ĉe Esperanto Eldonejo Butin & Jung, Godesberg, Germ.

Al S-o F. SPAULKE en BRESLAŬ. — Pro perdo de via adreso estas neeble al mi respondi. Sendu ĝin denove. Via samideano A. Ferrer-Calvo, Strato Asturias, 44, I. en Barcelona, Hispanio.

Korespondo kaj Intersango.

Deziras korespondi kun gelaboristo de ĉiuj landoj Petro Katzbauer, Gradenberg 92, poŝtejo Köpfach, Stirio, Aŭstrio.

S-o Oswald Wittig, komercisto, Merselburg a. S., Germ., Klausentor 8, deziras intersangi leterojn pri seriozaj temoj; ankaŭ korespondas per poŝtkarto, intersangas Esp. gazetojn.

Fraŭlo Henriko Bayer, komercisto, Saalfelden, Lando Salzburg, Aŭstrio, deziras korespondi per ilustr. poŝtkarto.

F-ino Julia Danckaeris, Provinciestraat 86, Antwerpen (Belgiujo) deziras korespondi per poŝtkartoj kaj leteroj kun ĉiuj landoj.

Baĉjo Jasak, kaj Anno Kondratjeva deziras korespondi per ilustr. poŝtkartoj kaj leteroj, kaj Kalinin liĉjo deziras korespondi pri elektrotekniko kaj pri alia teknika pro- greso. Adreso por ĉiuj: Rusio, urbo Astrachan, Zaj- aĉij astrov O-vo Volgjo, Societo de Esperantistoj.

J. Oulehla, oficejo de sukrafabro Skrivany, Novy Bydzov, Bohemio, deziras ĉiujn poŝtmarkojn de Rusio, Siberio, Ukrainio, Baltaj ŝtatoj, Belgio, Danio, Islando ktp., prefero neuzitajn, kontraŭ poŝtmarkoj de balkanaj ŝtatoj, oriento. Esp. gazetoj, libroj, poŝtkartoj aŭ kio ajn.

S-o Jozefo Štulman, Sieradz, Polujo, deziras korespondi letere precipe pri historio kaj intersangi poŝtkartojn ilustr., poŝtmarkojn, papernonajn kaj Esperantaĵojn, prefero kun gesamideanoj de baltaj, balkanaj, skandi- navaj, orientaj landoj kaj anglaj kolonioj.

Geedzo Liudas Alseika kaj Marija Lukoŝevičaitė post sia geedziĝo denove ekkomencas korespondadon kaj petas noti ilian novan adreson: Birzai, Litovujo.

Mi liveras ĉiuspezajn Tolaĵojn kaj Luksajn Brodaĵojn

laŭ mendo, eventuale laŭ modelo.

Ilonoj Breuer, Győr, Hungarlando
Baross Str. 55.

Esperanto Service Corporation

„Esko“

500 Fifth Avenue New York City

Telegrafa adreso: Esperanto New-York.

Aĉeto, eksporto, importoj kaj maklerado de ĉiuspezaj komercaĵoj.

Katalogoj, prezaroj kaj specimenoj estos danke ricevataj.

Tra la Mondo

Internacia Legolibro.

La bonega dua parto (por progresintoj) ĵus aperis.

Prezo por malbonvalutuloj 70 gm. mezbonvalutuloj 112 gm. bonvalutuloj 140 gm.

Por sendkostoj aldoni 10 gm. (ger- manoj 4 mk.).

Havebla ĉe

Butin & Jung, Godesberg,
Germ.

Mendu tuj antaŭ nova prezaltiĝo!

La malgranda glaciiga kaj malvarmiga maŝino

„ARKTIS“

estas fabriko de la firma

JULIUS RÖMHELD, Mainz a. Rh. (Germanlando)
Ferlandejoj, ferkonstruejoj kaj maŝinofabro.

S-o Eugène Etienne, 19 rue Hualt-Chapel, Charleroi, Belgujo, deziras korespondi kun Esperantistino, prefero norvega, serba, rusa aŭ germana.

S-o Francisco Daroczy, studento, Magyarvista (Nadaŝel, Cojocna, Rumanujo) deziras korespondi kun ĉiulandanoj. Intersangas poŝtmarkojn (sendu 50—200 rekomendite)

Buenos Aires, Y. M. C. A., Jozefo Benages (antaŭe en Habana). — Mi korege dankas miajn paciencajn ge- korespondantojn, al kiuj mi estis devigita prokrasti la respondojn pro amaso de leteroj, poŝtkartoj ktp., ankaŭ pro la preparado de mia interesega longa ŝipvojaĝo tra la Pacifika Oceano, vizitado de urboj kaj gesamideanoj. Por hodiaŭ mi konsalutas ĉiujn kaj laŭeble respondos.

Du amikoj: Hermann Dekker, Gen de Lareystr. 99, kaj Johan v. Eerden, Gr. Gassthuis; ambaŭ en Haarlem, Neder- lando, deziras intersangi poŝtkartojn ilustritajn.

Kelkaj membroj de nia laborista grupo deziras korespondi kun geeksterlandanoj pri laborista Esperantista movado, moroj, ideo, intersangas poŝtmarkojn ktp. — Arbeiter- Esperantisten-Gruppe, Breslau V., Brandenburger Str. 16.

S-o Otto Herman, komercisto en Odorhei, Rumanio, Bulev. Reg. Ferdinand 35, deziras korespondi per leteroj kaj ilustr. poŝtkartoj kun ĉiulandanoj.

S-o Francisko Mark, komercisto en Odorhei, Rumanio, deziras korespondi per leteroj kaj ilustr. poŝtkartoj kun ĉiulandanoj.

S-o Alberto Baco, gimnaziano en Odorhei, Rumanio, str. Malom 4, deziras korespondi per leteroj kaj ilustr. poŝ- kartoj kun ĉiulandanoj.

S-o A. Baesens, Mechelen, Belgujo, petas senkulpon: pro grava studado li ne regule respondos al siaj korespond- antoj dum julio, aŭgusto kaj septembro.

S-o Juan L. Ajubita, str. Luchara 10, Bilbao, Hispanujo, volonte intersangas poŝtkartojn kaj leterojn kun ĉiulandaj gesamideanoj.

S-o O. Stenros, Finnlando, Kokemäki, Lalli, deziras kore- spondi (prefero letere), ŝakludas, intersangas diversajn fotografajojn, dankeme ricevas Esp. kaj nacajn gazetojn ne intersangas poŝtmarkojn.

S-o Anatolio Volokov en Tambov, Kambarovskaja 48, Ruslando, deziras korespondi.

S-o Anton Neumair, Saalfelden, provinco Salzburg, Aŭstrio, korespondas per poŝtkartoj ilustr. kun ĉiuj gesamideanoj. Esp. sigelmorkoj estas precipe dezirataj.

Se vi serĉas liveletojn por ĉiuspezaj komercaĵoj kaj industriaj aŭ se vi deziras akcepti la reprezentadon de eksport- kapablaj firmoj, turnu vin en via propra intereso al la

KOMERCISTA ESPERANTO GRUPO
FREIBURG I. BR. (GERM)
KATHARINENSTR. 14

kiu havas bonajn rilatojn al germanaj industriaj kaj komercaj rondoj. — Perado senkosta. — Al demando aldonu resp.-kup.

Nederlanda Anonima Societo

Luksa-pano Fabrikoj

antaŭe Henri J. Carels.

50 Butikoj:

Den Haag, Haarlem, Amsterdam.

Luntejo Carels

(ĉefo: H.A. Scharwächter)

63 Weimarstraat, Den Haag.

Oni parolas Esperanton.

Art-Amikoj,

Artajo-, Bildo- kaj Libro-Vendistoj,

kiuj havas intereson por belegaj akvareloj, oleopentraĵoj ktp. de eminentaj kaj konataj pentristoj aŭstrijaj, turnu sin a Sepp Osterer, Graz, Aŭstrio, Gleisdorfergasse 5. Malaltaj prezoj.

Abonejoj de ET

en la landoj

Aŭstra: Ferd. P. Huber, Münzberg 5, Salzburg; por Wien „La Esperantisto“ (d-ro E. Pfeifer), Wien II/1, Postami 54
Belga: Frans Schoofs, 45, Kl. Beersstraat, Antwerpen. Poŝt- ceka n-o 284 20.

Bulgara: Georgi Ĥr. Gaŝevski, Bul. Marie Luza 46, Sofia.
Ĉeĥoslovaka: Otto Sklenčka, Hradec Králové. Otto Lumpe, Trautenau.

Estonia: Est. Esp. Unuĝo, poŝtkast. 6, Tallinn.
Finna: O/Y. Movado A/B., Kasarminkatu 20, Helsinko.
Franca: Esp. Centra Librejo, 81 rue de Cligny, Paris 9.
Hispana: Konrado Doménech, Caldes de Malavella, prov. Ĝirona, Vichy Catalana.

Hungara: Paŭlo Balkanyi, Hajos-utca 15-II-2, Budapest VI.
Japano: Morizo Ŭa, 16-V, Kitamachi, Aojama, Tokio.
Jugoslava: D-ro Duŝan Maruzzi, Zagreb. Jezuita ul., br. 1.
Litova: Paŭlo v. Medem, Smellu g-ve 12, Kaunas (Kovno).
Nederlanda: J. Ravestein Jr., v. Acaesenstraat 200, s-Graven- hage.

Pola: Adolfo Oberrotman, Krak-Przedm. 10, Warszawa. (P. K. O. n-o 5125). — Pola Esp. Servo (Fr. Prengel), Kordeckiego 1a, Bydgoszcz-Bromberg.

Rumana: Esperanto-Oficejo Cluj.
Sveda: Förlagsföreningen Esperanto, u. p. a., Stockholm 1.
U.S.A.: The Esperanto Service Corporation, 500 Fifth Avenue, New York City.

John A. Stover, 1944, S. Alden Str., W. Philadelphia, Usono serĉas korespondantojn en ĉiuj lokoj de la mondo.

S-o Simon Gureviĉ, Bachmut (gub. Donbas), Ĉarĥkov- skaja 65, Rusio, deziras korespondi pri diversaj temoj kun ĉiulandanoj per leteroj kaj ilustr. poŝtkartoj; inter- sangas poŝtmarkojn.

S-o Porcsin József, Kovács J. nel Kossuth u. 25, Debrecen, Hungarujo deziras korespondi per poŝtkartoj kaj leteroj kun gesamideanoj de tuta mondo; sangas fotografajojn.

S-o V. Grasser, St. Margareten apud Knittelfeld, Stirio, Aŭstrio, serĉas korespondajn interrilatojn kun gesam- ideanoj en Irlando, Skotlando, Norvegio, Grekujo kaj Palestino. Li Esperantlingve babiladas per leteroj, arte ilustritaj poŝtkartoj (bŭ.) kaj laŭdezire intersangas poŝt- markojn.

S-o Karl Hinkkanen, Pori, Länsi Esplanadi 26, Finnlando, deziras korespondi poŝtkarte (ilustr.) aŭ letere kun eksterlandanoj.

Fraŭlo (19 j.) Taisto Lindgren, Pori, Tiilikkaantpuleto 4, Finnlando, deziras korespondi poŝtkarte (ilustr.) aŭ letere kun eksterlandanoj.

Hermann Brilggemann, teknikisto, Hagen i. W., Bergstr. 51, Germ., deziras korespondi pri ĉiuj demandoj per leteroj kaj intersangas ilustr. poŝtkartojn.

S-o Bruno Geisler, Neu-Paulsdorf 117 bei Reichenberg, Ĉeĥoslovakio, petas intersangi poŝtmarkojn kaj poŝt- kartojn ilustr. kun ĉiuj landoj.

Poŝtmarkojn intersangas kun la tuta mondo: Karl Starek, Trautenau, Rosseggerstr. 4, kaj Otto Werner, maŝinfabrik- ejo „Herrmann“, Parschnitz ĉe Trautenau, Bohemlando.

Rudolf Pjot, Trautenau, Bohemlando, deziras interkore- spondadon pri ilia konstitucio kaj rilatoj al urba ĉef- societo. Petas ankaŭ statutojn.

Alfred Hübnér, N. Albendorf 12, Post Marschendorf IV, Bohemlando, deziras intersangi ilustr. poŝtkartojn, poŝt- markojn kaj gazetojn kun tutmondaj gesamideanoj.
L. Jürisson, instruisto de gimnazio, Haapsalu, Saksa 6, Estonio, deziras intersangi poŝtmarkojn de Eŭropo, prefero laŭ katalogo Michel 1921/22.

W. J. Bijlerv, Nieuwe Schoolstraat 18, O., Den Haag, Hollando, intersangas poŝtmarkojn de ĉiuj landoj, escepte Polujo kaj Ĉeĥoslovakujo.

S-o Murakami, ĵurnalisto, Redaktejo de Kyushu-Nippo Fukuoka, Japanujo, deziras korespondadi kun allandanoj nur per poŝtkartoj ilustritaj.